

Forskelle udjævnes

Dusseriet. Hos Gonde Clausen siger de fleste De til chefen, som er dus med de yngre medarbejdere.

OVERSØ. For 15 til 20 år siden begyndte »dusseriet« at vinde indpas på flere virksomheder syd for grænsen. Også hos Gonde Clausen Kies- u. Betonwerk Oeversee.

- Jeg siger du til de unge og De til de ældre, siger Gonde Clausen, der er 73 år og anden generation i det 85 år gamle firma med 15 ansatte. Hans søn, der også hedder Gonde Clausen, er med i firmaet. Fjerde generation, også en Gonde Clausen, er ni år.

Gonde Clausen fortæller, at da han for 15 til 20 år siden begyndte at sige du til de unge, der kom ind i firmaet, fortsatte han med at

være Des med dem, han altid har været Des med. Det betyder, at han i dag generelt siger du til medarbejderne under 40 og De til dem over. Men der er undtagelser:

- Hvis folk kommer fra det højtyske område, så siger jeg De til dem. Desuden er der et par medarbejdere, jeg har kendt, siden jeg var lille. Dem er jeg dus med, siger Gonde Clausen og tilføjer:

- De fleste siger De til mig. Han forklarer, at forskellen skyldes, at han er chefen.

Selv om Gonde Clausen mener, at forskellene mellem danskere og tyskere har udjævnet sig, så er de ikke væk. Der er stadig forskelle:

Danskerne flager altid

- Tyskerne er mere ordentlige, danskerne mere af-

slappede. De er venlige og nemme at tale med, siger Gonde Clausen, der gennem mange år har haft kunder på den danske side af grænsen. Han spiller også golf i Danmark, men har kun tid en gang hver 14. dag.

- Danskerne har mere fritid end tyskerne, i hvert fald er der mange flere på golfbanen midt på ugen end i Tyskland. Det kan også hænge sammen med, at golf er blevet en folkesport i Danmark. Det er den ikke endnu i Tyskland, siger Gonde Clausen, hvis ansatte arbejder 45 timer om ugen.

Der er en markant forskel mere, kommer Gonde Clausen i tanke om:

- Danskerne flager altid. Det gør vi ikke. Danskerne er mere nationale.

Annelise Mølvig

Gonde Clausen i sit firma Kies- und Betonwerk Oeversee.

(Fotos: Povl Klavsen)

Pragmatikere og bureaukrater

Specialister. Flensburger Fahrzeugbau har ordre fra mange lande - også Danmark og Tyskland. Ledelsen ser fordele og ulemper i begge kulturer, men den passer på, når en dansk bil nærmer sig et fodgængerfelt.

FLENSBORG. - De er pålidelige. Det siger projektleder Peter Scholte fra Flensburger Fahrzeugbau Gesellschaft, FFG, om både sine danske og tyske forretningsforbindelser, men ellers bruger han forskellige ord, når han skal beskrive sine samarbejdspartnere i de to lande.

Danskerne beskriver han som ukomplicerede, fagligt dygtige, meget direkte og fleksible. De vil have det bedste, men er også tilfredse, hvis det ikke bliver helt, som de har ønsket det. Bare alle har gjort deres bedste.

- De er dygtige til at er-

kende, at der måske skal findes en anden løsning, supplerer hans kollega Rüdiger Reitz, der er chef for indkøb og anskaffelse.

- Ja, det er her, det pragmatiske kommer ind, lyder det fra Peter Scholte. De tyske samarbejdspartnere beskriver han som stabile, korrekte og nøjagtige i deres arbejde, og de leverer en meget høj kvalitet.

Godt samarbejde

- Hvis noget ikke går, som planlagt, så har de en plan B eller C i skuffen. Danskerne tager først stilling, når der opstår et problem, siger Rüdiger Reitz.

Sammen med en tredje kollega, personalechef Michael Jahn, er de enige om, at danskerne og tyskerne har et godt samarbejde, har nærmet sig hinanden - og tyskerne er blevet meget afslappede. De er begyndt at sige du, også til cheferne, og påstanden om, at en tysk medarbejder bare gør, hvad der bliver sagt, mens den danske stiller spørgsmål, holder ikke hos FFG.

- Vores medarbejdere er specialister, og de stiller da spørgsmål, hvis vi kommer med en beslutning, siger Michael Jahn og fortæller, at mange af medarbejderne også tiltaler cheferne med fornavn, som i Danmark.

De tre mærker en markant forskel på den måde, beslutningerne bliver taget på i Danmark og i Tyskland. I Danmark er der ofte en flad struktur, afstanden mellem gulv og top er kort, og beslutningstagerne har clearet tingene med hinanden. I Tyskland er afstanden stor, og forhandlerne må ofte tilbage og vende problemet, før de kan tage en beslutning.

- Det hænger nok sammen med, at de tyske virksomheder generelt er større, og dermed har de længere kommandoveje end de danske, mener Rüdiger Reitz.

Påstanden om, at tyske medarbejdere altid er syge mindst tre dage ad gangen, er rigtig, siger de tre.

- Vi kræver en sygemelding fra alle, uanset titel,

fra første dag. Sådan er reglerne, og mange læger skriver altid mindst tre dage på, siger personalechefen Jahn.

Peter Scholte fortæller om ferie i Danmark, hvor reglerne på en dansk campingplads ikke er så stive som i Tyskland. Selv om der står »Ro fra klokken 22«, ser lejrchefen som regel gennem fingre, hvis en flok børn er godt i gang med at lege.

- I Tyskland skal reglerne overholdes.

Farlige danskere

Men der er et sted, hvor danskernes afslappedhed kan være direkte til fare for tyskerne. Lige foran FFGs port er et stort bredt fodgængerfelt. Samtlige 420 ansatte holder øje med nummerpladen, når en bil nærmer sig: Er det en tysk bil, ved de, at chaufføren stopper, så de kan komme over. Er det en dansk bil, ignorerer chaufføren sædvanligvis fodgængerovergangen. Annelise Mølvig

De er (kun lidt) anderledes

Arbejdsmoral. Mens danskerne synes, at tyskerne agerer anderledes på en arbejdsplads end danskerne selv, så synes tyskerne ikke, at der er den store forskel længere.

SYDSLESVIG/SØNDERJYLLAND. - Forskellene har udlignet sig. Vi er sammen i EU, og finanskrisen viser, at vi i Europa må stå sammen, siger præsidenten for Handwerkskammer Flensburg, Carsten Jensen. Som et eksempel på, at det ikke længere er anderledes at være dansker og tysker nævner han, at tyskerne også er begyndt at være dus.

- Da jeg var mester, sagde jeg De til 16-årige lærlinge, men det er ikke længere almindeligt. Det har altid været sådan, at lærlingene var dus indbyrdes, ligesom svendene også var det, men det var vi mestre også. Når jeg træffer en mester fra Sydtykland, jamen, så er vi da automatisk dus, siger Carsten Jensen. Han understreger, at det ikke er danskerne, der har fået tyskerne til at bruge en løsere omgangsform, men derimod det engelske »you«.

Poul Frank, Eures-koordinator i Sønderjylland-Schleswig (EUs grænseoverskridende job-formidling), ser derimod mange forskelle. Han siger, at den danske struktur er fladere, medarbejderne får uddelegeret opgaver og er selv ansvarlige for at udføre dem.

Der skal tages beslutninger

- Vi tager en beslutning. Lykkes den ikke, så tager vi en ny. I Danmark bliver man ikke fyret for at have taget en forkert beslutning, men kan risikere at blive

det, hvis man ikke har taget en beslutning. Tyskerne udfører den arbejdsopgave, de har fået besked på, og afventer så en ny ordre, siger han.

Nogen tyskere forlader hurtigt det danske arbejdsmarked Danmark igen, fortæller Poul Frank. Det er dem, der ikke kan affinde sig med det danske system. De rejser hjem med en fornemmelse af, at de der danskere da ikke er rigtigt kloge.

De hvide felter

Poul Frank nævner angsten for at blive arbejdsløs som den største forskel. Han ser det danske arbejdsmarked som et skakbræt med sorte og hvide felter. Danskeren hopper fra det ene sorte felt til det andet, men er en gang i mellem uheldig at lande på et hvidt felt, og dermed at blive arbejdsløs, men vedkommende kommer hurtigt videre. Det tyske arbejdsmarked sammenligner han med en dartskeive:

- Alle i det sorte felt i midten har arbejde. De møder ingen hvide felter, men ryger man ud på de hvide felter, så har man større tendens til at blive hængende der og aldrig komme tilbage til det sorte i midten.

Carsten Jensen siger, at den største forskel arbejdsmarkedet er Håndværkskammer-systemet. Alle virksomheder skal ifølge de tyske regler være med.

Blik mod Norge

Mange af hans medlemmer har længe søgt mod Danmark, men han regner med, at fremtiden ligger i Norge - og dermed i en lidt anden kultur:

Handwerkskammer Flensburg åbner snart et kontor i Oslo, fordi der står store opgaver og venter i Norge. Annelise Mølvig, Flensburg Avis

Michael Jahn, Rüdiger Reitz og Peter Scholte foran en dansk bjergvogn af typen Wisent. Det tager omkring tre måneder at renovere sådan en.